

POUČENIE PRE OBČANOV ČLENSKÝCH ŠTÁTOV EURÓPSKEJ ÚNIE A ICH RODINNÝCH PRÍSLUŠNIKOV

Všobecné otázky

Vybavenie záležitostí, ktoré sa týkajú pobytu občana Európskej Únie na územi Poľskej Republiky sa vybavujú bezodkladne, a záležitosti, ktoré sa týkajú pobytu jeho rodinného príslušníka, ktorý nieje občanom Európskej Únie, nie neskôr ako behom 6 mesiacov odo dňa podania primeranej žiadosti.

Žiadosti sa podávajú na poľských úradných tlačivách.

Doklady vyhotovené v cudzom jazyku, pripojené žiadateľom k žiadosti, sa prikladajú spolu s poľským prekladom, vyhotoveným sudným prekladateľom.

Všetky písomnosti (upovedomenia, predvolania, rozhodnutia a nariadenia), sú doručované poštou s doručenkou, prípadne úradníkmi príslušného orgánu. Písomnosti su doručované žiadateľovi, prípadne jeho zmocnencovi, ak bol ustanovený.

V prípade, že písomnosti nie je možné doručiť Vám alebo inej dospeljej osobe vo Vašej domacnosti, list sa uloží na pošte po dobu 7 dní, a oznámenie o tom sa da do poštovej schránky, alebo ak to nieje možné, na dvere bytu adresáta. Písomnosť sa považuje za doručenú v posledný deň tej to lehoty.

Prevzatie písomnosti ste povinný/á potvrdiť svojim podpisom a uviesť dátum doručenia. Ak odmietnete potvrdiť doručenie, doručovateľ sám potvrdí dátum doručenia a uvedie meno osoby, ktorá prevzala list, vrátane informácie, prečo chýba jej podpis. Ak odopriete prevzatie písomnosti doručených poštou alebo iným spôsobom, list bude vratený odosielaťel'ovi s anotaciou o odoprení jeho prevzatia a dátumom odmietnutia. Takýto prípad sa chápe tak, že list bol doručený dňa, v ktorom adresat odoprel jeho prevzatie.

O každej zmene bydliska je treba uvedomiť orgán, ktorý vedie konanie. V priebehu konania su písomnosti vždy odosielané na poslednú uvedenú adresu na doručovanie. Podľa Správneho poriadku, takto odoslana písomnosť sa považuje za doručenú aj vtedy, keď už nebyvate na uvedenej adrese a preto ste neprijali na vedomie obsah písomnosti.

Zanedbanie povinnosti informovať o zmene miesta bydliska môže pre Vás mať závažne dôsledky, napr.:

-zastavenie konania

-rozhodnutie príslušného orgánu môže byť definitívne, ak z dôvodu neuvedenia aktuálnej adresy nedodržíte lehotu podania odvolania od rozhodnutia orgánu 1. stupňa alebo sťažnosti u krajskeho správneho súdu proti rozhodnutiu orgánu 2. stupňa vo Varšave.

Pred vyneseníím rozhodnutia Vás orgán 1. a 2. stupňa môže pozvať na osobné vysvetlenie závažných okolností, nevyhnutných pri rozhodovaní.

Všetke odmietnuté rozhodnutia, ktoré sa týkajú záležitosti, určené zákonom o vstupe na územie Poľskej Republiky, pobyte a vyjazde z tohoto územia občanov Európskej Únie a ich rodinných príslušníkov su doručovane písomne, spolu so zdôvodnením.

Zvláštnu pozornosť je treba venovať poučeniam o nápravných prostriedkoch a ich lehotách, ktoré sa pripajali ku každému rozhodnutiu. Len pred uplynutím týchto lehôt možno podať odvolanie proti rozhodnutiu orgánu I. stupňa, prípadne sťažnosť k Krajskému správneému súdu vo Varšave na rozhodnutie orgánu II. stupňa.

Občan Európskej Únie a jeho rodinný príslušník, ktorý býva mimo hotelu alebo ubytovne, ktoré poskytuje zamestnávateľ, na základe práce, vedeckej činnosti, liečby alebo odpočinku, je povinný sa prihlásiť na prechodný (krátkodobý) pobyt, nie neskôr ako pred uplynutím 72 hodín od vstupu na územie Poľskej Republiky.

Vstup a pobyt na území Poľskej Republiky

Občan Európskej Únie môže vstúpiť na územie Poľskej Republiky a zdržiavať sa na ňom na základe platného cestovného dokladu alebo iného platného dokladu, potvrdzujúceho jeho totožnosť a občianstvo.

Rodinný príslušník, ktorý nie je občanom Európskej Únie môže vstúpiť na územie Poľskej Republiky na základe platného cestovného dokladu a víza, ak sa vízum vyžaduje. Počas pobytu na území Poľskej Republiky je rodinný príslušník, ktorý nie je občanom Európskej Únie, povinný mať platný cestovný doklad.

Žiadosť o udelenie vstupného víza pre pobyt alebo zlučenie s občanom Európskej Únie, podáva rodinný príslušník, ktorý nie je občanom Európskej Únie, konzulovi alebo veliteľovi posádky Hraničnej Policie (Straż Graniczna).

Rozhodnúť o odmietnutí vstupu na územie Poľskej Republiky môže veliteľ posádky Hraničnej Policie, ak sa nachádzate v zozname cudzincov, ktorých pobyt na území Poľskej Republiky je nežiaduci, alebo ak nemáte platný cestovný doklad alebo iný platný doklad, ktorý potvrdzuje Vašu totožnosť a občianstvo.

V prípade, ak nemáte vyššie uvedené doklady, a nemôžete dokázať iným a nespochybniteľným spôsobom, že ste oprávnení využívať voľný pohyb ôsob. Pred vydaním zamietavého rozhodnutia, je veliteľ posádky Hraničnej Policie povinný umožniť Vám počas obdobia, nie dlhšom ako 72 hodín, nadobudnutie týchto dokladov, alebo dokázať iným a nespochybniteľným spôsobom, že ste oprávnení využívať voľný pohyb ôsob.

Odvolanie voči rozhodnutiu o odmietnutí vstupu možno podať na Hlavné Veliteľstvo Hraničnej Policie.

Vyjazd občana Európskej Únie z územia Poľskej Republiky sa môže uskutočniť na základe platného cestovného dokladu alebo iného platného dokladu, ktorý potvrdzuje jeho totožnosť a občianstvo.

Vyjazd rodinného príslušníka, ktorý nie je občanom Európskej Únie, je možný na základe platného cestovného dokladu.

Pravo na pobyt vyše 3 mesiacov

Občianovi Európskej Únie patri na uzemi Poľskej Republiky pravo na pobyt vyše 3 mesiacov, ak:

- 1) je ten občan Európskej Únie pracovníkom alebo pracuje pre súkromný účet na uzemi Poľskej Republiky (v takom prípade pravo na pobyt sa udeľuje aj rodinnému príslušníkovi, zadržavajúcemu sa na uzemi Poľskej Republiky).
- 2) tento občan Európskej Únie využíva verejné zdravotné poistenie, alebo sa mu udeľuje pravo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti na základe predpisov o koordinácii v zmysle článku 5 odsek 23 zákona z dňa 27 augusta 2004 o poskytovaní zdravotnej starostlivosti financovanej Spoločenstvom (Dz. U. No 210, poz. 2135, v znení naposledy zmenenom) a má dôležité finančné prostriedky nevyhnutné na úhradu a životných nákladov jeho a jeho rodinných príslušníkov na uzemi Poľskej Republiky, bez nutnosti využívať sociálnu pomoc (v takom prípade pravo na pobyt sa udeľuje aj rodinnému príslušníkovi, zadržavajúcemu sa na uzemi Poľskej Republiky spolu s občanom Európskej Únie);
- 3) študuje alebo odbaví odborné školenie v Poľskej Republike a sa mu udeľuje pravo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti na základe predpisov o koordinácii v zmysle článku 5 odsek 23 zákona z dňa 27 augusta 2004 o poskytovaní zdravotnej starostlivosti financovanej Spoločenstvom a má dôležité finančné prostriedky nevyhnutné na úhradu a životných nákladov jeho a jeho rodinných príslušníkov na uzemi Poľskej Republiky, bez nutnosti využívať sociálnu pomoc (v takom prípade pravo na pobyt sa udeľuje aj manželovi/manželke a deti/atiu vyživovanému občanom Európskej Únie, zadržavajúcim sa s ňou na uzemi Poľskej Republiky);
- 4) Je manželom/manželkou statného občiana Poľskej Republiky;

Alebo ak má prisl'ub udelenia povolenia na prácu a uzemi Poľskej Republiky, v prípade občanov EÚ, ke ktorým sa používajú obmedzenia pre vstup do pracovného trhu na základe medzinárodných zmlúv.

Občan Európskej Únie a jeho rodinný príslušník, ktorý podľa vyššie uvedených podmienok, udržiava pravo na pobyt v prípadoch podrobne vysvetlených v zákone z dňa 14 júla 2006 o vstupe na územie Poľskej Republiky, pobyte a výjezde z tohoto územia občanov Európskej Únie a ich rodinných príslušníkov (Dz. U. nr. 144, poz. 1043), odbornej alebo rodinnej povahy.

Ak je pobyt na uzemi Poľskej Republiky dlhší ako 3 mesiace, občan Európskej Únie je povinný zaregistrovať pobyt, a rodinný príslušník, ktorý je občanom mimo EÚ je povinný získať preukaz o povolení na pobyt (Karta pobytu) pre rodinného príslušníka občiana Európskej Únie.

Žiadosť o udelenie preukazu o povolení na pobyt rodinného príslušníka občiana Európskej Únie sa podáva miestnemu príslušnému vojvodovi podľa plánovaného miesta pobytu zvlášť, ne neskôr ako v nasledujúcim dňu po uplynutí 3 mesiacov odo dňa vstupu na územie Poľskej Republiky.

K žiadosti sa pripaja doklady alebo pisomne vyhlasenia na potvrdenie podmienok na pobyt, a v prípade žiadosti o udelenie preukazu o povoleni na pobyt rodinného prislušnika občiana Európskej Unie – aj fotografie.

Pri podavani žiadosti o registráciu pobytu alebo udelenie preukazu o povoleni na pobyt rodinného prislušnika občiana Európskej Unie ste povinní uviesť platný cestovný doklad. Občan Európskej Unie môže uviesť iný doklad, ktorý potvrdzuje jeho totožnosť a občianstvo.

Rodinnému prislušnikovi, ktorý je občanom mimo Európskej Unie, vojvoda bezodkladne vydava potvrdenie podania žiadosti.

Občanovi Európskej Unie, ktorého pobyt je zaregistrovaný, vojvoda bezodkladne vydava potvrdenie registrácii pobytu. Pri odbere potvrdenia ste povinní uviesť platný cestovný doklad alebo iný doklad, ktorý potvrdzuje totožnosť a občianstvo a dokaz platy poplatku vo výške 1 PLN.

Preukaz o povoleni na pobyt rodinného prislušnika občiana Európskej Unie vydava vojvoda. Pri odbere preukazu o povoleni na pobyt ste povinní uviesť platný cestovný doklad a dokaz platy poplatku vo výške 30 PLN.

Občan Európskej Unie alebo jeho rodinný prislušník je povinný obrátiť sa k mestnému prislušnému vojvodovi s žiadosťou o výmenu potvrdenia registrácii pobytu občiana Európskej Unie alebo preukazu o povoleni na pobyt rodinného prislušnika občiana Európskej Unie, v prípade zmeny obsiahnutých v ňoch údajov alebo zničenia.

Pri podavani žiadosti o výmenu alebo vydanie nového potvrdenia registrácii občan Európskej Unie je povinný uviesť platný cestovný doklad alebo iný doklad, ktorý potvrdzuje jeho totožnosť a občianstvo.

Pri podavani žiadosti o výmenu alebo vydanie nového preukazu o povoleni na pobyt rodinného prislušnika občiana EU ste povinní uviesť platný cestovný doklad a pripojiť k žiadosti aktuálny preukaz rodinného prislušnika občiana EU a fotografie.

V prípade zrušenia preukazu o povoleni na pobyt rodinného prislušnika občiana EU ste povinní predmetové doklady bezodkladne vrátiť vydavajúcemu organovi.

Pravo na trvalý pobyt

Po uplynutí 5 let nepretržitého pobytu na uzemí Pol'skej Republiky vzniká pre občiana EU pravo na trvalý pobyt.

Pre rodinného prislušnika, ktorý neje občanom EU, vzniká pravo na trvalý pobyt po uplynutí 5 let nepretržitého pobytu na uzemí Pol'skej Republiky spolu s občanom EU.

Pobyt sa považuje za nepretržitý, ak toto uzemie neopustil na dobu dlhšiu ako 6 mesiacov v roku. Pobyt na uzemí Pol'skej Republiky sa nepovažuje za pretržitý, ak vyjazd z tohoto uzemia na dobu dlhšiu ako vyššie uvedená nasleduje z dôvodu vojenskej služby alebo významného osobného dôvodu, zvláštne tehotenstva, porodu, choroby, študovania, odborného školenia, delegácii, ktorý vyžaduje pobyt okrem tohoto uzemia. Táto doba nesmie byť dlhšia

ako 12 nasledujucich mesiacov. Pobyt na uzemiu Pol'skej Republiky sa pretrhne vykonem rozhodnutia o vykazani obciana EU, alebo rodinneho prislusnika, ktorý neje obcianem EU.

Zakon o vstupe na uzemie Pol'skej Republiky, pobyte a vyjezde z tohoto uzemia občanov Európskej Unie a ich rodinných príslušníkov podrobne reguluje možnosť získania práva na trvalý pobyt pred uplynutím 5-ročnej doby pobytu na uzemí Pol'skej Republiky, v vynimočných prípadoch odbornej alebo rodinnej povahy.

Občanovi EU, ktorý získal právo na trvalý pobyt sa vydaje podľa jeho žiadosti doklad, ktorý potvrduje právo na trvalý pobyt. Žiadosť sa podava osobne miestne príslušnému vojvodovi podľa miesta pobytu občana EU.

Rodinnému príslušníkovi, ktorý neje občanem EU, ktorý získal právo na trvalý pobyt sa vydaje podľa jeho žiadosti preukaz o povolení na trvalý pobyt rodinného príslušníka občana EU. Žiadosť sa podava osobne miestne príslušnému vojvodovi podľa miesta pobytu rodinného príslušníka občana EU, pred uplynutím doby platnosti preukazu o povolení na pobyt rodinného príslušníka občana EU.

K žiadosti o vydanie dokladu, ktorý potvrduje právo na trvalý pobyt alebo preukazu o povolení na trvalý pobyt rodinného príslušníka občana EU sa pripaja fotografie a je nutné uvadiť platný cestovný doklad. Občan EU môže uviesť iný doklad, ktorý potvrduje jeho totožnosť a občianstvo.

Pri odbere dokladu, ktorý potvrduje právo na trvalý pobyt alebo preukazu o povolení na trvalý pobyt rodinného príslušníka občana EU ste povinný uviesť platný cestovný doklad alebo iný doklad, ktorý potvrduje jeho totožnosť a občianstvo a dokaz platy poplatku vo výške 30 PLN.

Občan EU alebo jeho rodinný príslušník je povinný požiadať miestne príslušného vojvodu o vymenu dokladu, ktorý potvrduje právo na trvalý pobyt alebo preukazu o povolení na trvalý pobyt rodinného príslušníka občana EU, v prípade zmeny obsiahnutých v ňoch údajov, poškodenia alebo vzniku iných okolností, ktoré by mohli sťažovať určenie totožnosti majiteľa alebo doby platnosti.

Pri podávaní žiadosti o vymenu dokladu, ktorý potvrduje právo na trvalý pobyt je nutné pripojiť aktuálny platný doklad, ktorý potvrduje právo na trvalý pobyt a fotografie, a v prípade jeho straty uviesť platný cestovný doklad iný doklad, ktorý potvrduje jeho totožnosť a občianstvo.

Pri podávaní žiadosti o vymenu preukazu o povolení na trvalý pobyt rodinného príslušníka občana EU je nutné pripojiť aktuálny platný preukaz o povolení na trvalý pobyt a fotografie, a v prípade jeho straty uviesť platný cestovný doklad.

V prípade zrušenia dokladu, ktorý potvrduje právo na trvalý pobyt alebo preukazu o povolení na trvalý pobyt rodinného príslušníka občana EU alebo smrti jejich majiteľa je nutné predmetové doklady bezodkladne vrátiť vydávajúcemu organovi.

Kto:

- 1) ne splní povinnosti registrácii pobytu na uzemí Pol'skej Republiky,

- 2) ne splni povinnosti vybavenia alebo vymeny preukazu o povoleni na pobyt rodinného príslušníka občiana EU alebo preukazu o povoleni na trvaly pobyt rodinného príslušníka občiana EU,
- 3) napriek povinnosti nevraca preukazu o povoleni na pobyt rodinného príslušníka občiana EU, dokladu, ktorý potvrduje pravo na trvaly pobyt alebo preukazu o povoleni na trvaly pobyt rodinného príslušníka občiana EU,

- vystavia sa peňažnej pokute.